

Ons 11de Linieregiment

Eerste deel:

Het 11de Linie was een der oudste Belgische regimenten.

Reeds onder het Hollands bewind bestond er een 11de Regt voetvolk bij het leger van de beneden-Rhyn. Zijn aanwezigheid wordt aangestipt te Venlo, Maaseik, Maastricht en Luik.

Toen, na de onafhankelijkheid van ons land het Belgisch Bestuur een leger oprichtte, maakten vele elementen van het vroegere 11de Regt voetvolk de kern uit van het nieuwe korps.

Meermalen verbleef het regiment voor een bepaalde tijd in de stad, tot het in 1894, voor goed het garnizoen van Hasselt werd.

Het einde der XIX^{de}- en de eerste decennia der XX^{de} eeuw was een kalme periode: Oefeningen op het Wapenplein, waarbij het onderricht der rekruten van iedere nieuwe lichte, door de wandelende Hasselaar immer werd gadeslagen, lange afstandsmarchen met roffelende trommen en schallende laroenen, ... en de kamperperiode in Beverlo. Een ganse maand was Limburgs hoofdstad dan zonder troepen, hetgeen de man uit de straat deed beweren: "Zonderde soldaten is Hasselt dood".

Daar kon wel wat waarheid insteken: er waren in de kazerne nog geen refters, geen leeszaal en geen kantien.

Na het inrukken te 6 uur 's avonds kuierden de manschappen meestal de straat op en slenterden door de stad tot bij het taptoe.

In het een of ander herbergje, aan de buitenrand der gemeente of in een volkswijk gelegen, waren er soms wel relletjes, waarbij de gespriet vaak zijn rol speelde.

Na de veldslag werd het gelegenheidje dan prompt voor de militairen verboden.

Niet te vergeten de donderdagavond concerten in de zomer op de kiosk van het Leopoldplein door de Militaire Muziekkapel, waarbij veel muzikminders en andere aanwezig waren.

Het 11de heeft trouwens bekwame muziekdirectoren geteld, o.m. Rogister, Prévot, Lefrèbre; enz.

Tweemaal tot aan de eerste wereldoorlog werd het regiment opgeroepen om bij een algemene werkstaking de orde te helpen handhaven.

Een eerste maal te Charleroi waar "stukken" vielen en waarschijnlijk gekwetsten.

Gedurende verschillende jaren stond het 11de Linie bij de bevolking der "zwarte streek" in geen goed blaadje.

In 1913 was het korps in het omliggende van Luik. Daar verliep alles zeer rustig. De soldaten ledigden menig glas met de stakers tot er, natuurlijk, vanwege de overheid hierop verbod kwam. Na een tiental dagen keerde het korps terug naar zijn garnizoenstad.

1914 luidde het einde in van het "mooie tijdperk" (la belle époque). Laatste dagen van juli: algemene mobilisatie, Hasselt loopt vol soldaten, kazernen zijn te klein, grote gebouwen worden opgeëist om de jongens onderdak te verschaffen. Het 11de Linie wordt ontubbeld, zijn ontubbeling vormt het 31ste Linie. Na een paar dagen vertrekken beide regimenten naar Luik.

3 augustus: Préludium van de eerste wereldoorlog. Weldra staan de regimenten van het Hasseltse Garnizoen in de werkelijkheid van dood en vernietiging. De strijd is kort maar hevig. David tegen Goliath. Na twee dagen is het pleit beslecht. Bevel tot inrukken. De strijdkrachten trekken naar het binnenland. Men vindt het 11de en

31^{se} Linie weldra te Hoegaarden en omgeving. De gelederen worden er geteld. Helaas, de verliezen geleden te Luik aan doden, gekwetsten en gevangenen waren zo groot dat de twee regimenten moesten samensmelten. Het hernieuwde 11de Linie trekt weldra op over Leuven en Mechelen naar de meest versterkte stelling Antwerpen.

In september is het 11de Linie in gevechten verwickeld te Haacht en Wespelaar, te Tisselt en te Blaasveld (Willebroek).

Even voor de overgave der grote havenstad trekt het regiment bij nacht de Schelde over en voort gaat het naar de Westkust.

Laatste helft van oktober: De slag aan de IJzer.

Het 11de Linie helpt met verbeterheid aan het veil houden van het bruggenhoofd Diksmuide en de bocht naar Tervate.

Allerheiligendag: De strijd is gestreden, de soldaten overschouwen de overstroomde vlakte van Veurne-Ambacht. Hun wereld, het laatste brokje vrij België, ligt voortaan tussen IJzer en Noordzee.

Loopgrachten oorlog: Versterkingen opbouwen en herstellen, voorposten uitzetten, vijandelijke patroeljes afslaan, zelf patroeljes uitzenden, dagelijks beschietingen doorstaan. 't Zal zo bijna vier jaren duren.

Eindelijk bij dageraad van de 17de april 1918 vallen de Duitsers massaal het 11de Linie aan. Bij de aanvang moeten de jongens enig terrein prijsgeven, bij avonddeemstering is alles weer opgeknapt en zijn de Duitse troepen in hun stellingen teruggedreven. Zij werden in hun ren naar de kust gestuit en zouden de Noordzee niet bereiken.

Kentering: Juli 1918: de oorlog van "het laatste kwartuur, vangt aan". De verbondenen zijn in de aanval. September 1918: op het Belgisch front bevrijdingsoffensief.

Bij een eerste aktie verovert het 11de Linie de beruchte Stadenberg en rukt verder tot aan de grens van Oost Rozebeke.

Enkele dagen later, tweede offensief. Het 11de Linie verovert vijf wegen kruispunten, Winkel St. Elooi, Lendeledede, Hulste en bereikt de boorden van de Leie.

Wanneer weldra de derde aanval zal ingezet worden schallen de klaroenen het "staakt het vuren". Het was de wapenstilstand. Uizinnige vreugde. Het 11de Linie zet zijn tocht Oostwaarts in.

Nog even een onvergetelijk parade voor Koning Albert te Luik en het regiment reist af naar Hasselt waar het door de bevolking geestdriftig wordt onthaald.

Uit: De Hasselaar, nr. 38, herfstnummer 1965